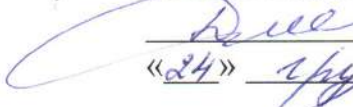

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Допускається до захисту
Завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування

 доцент Драган О.О.
«24» грудня 2021 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Короткострокове кредитування аграрних підприємств в Україні

Виконав:

Шалябін Євгеній Юрійович

(підпис)

Керівник:

доцент Драган Оксана Олександрівна

(підпис)

Рецензент:

професор Гринчук Юлія Сергіївна

(підпис)

Я, Шалябін Євгеній Юрійович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Затверджую

Гарант ОПІ «Фінанси, банківська
справа та страхування»

 доцент Артімонова І.В.

«27» жовтня 2020 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Шалябіну Євгенію Юрійовичу

Тема: Короткострокове кредитування аграрних підприємств в Україні

Затверджено наказом ректора № 595/Від 07.11.2020р

Перелік питань, що розробляються в роботі: дослідити сутність, форми та особливі аспекти процесу банківського кредитування аграрних підприємств; розглянути сучасний стан банківського кредитування аграрних підприємств в Україні; проаналізувати стан державної підтримки кредитування аграрних підприємств; проаналізувати ефективність державної підтримки кредитування аграрних підприємств; здійснити аналіз кредитування аграрних підприємств АТ «Державний ощадний банк України», запропонувати шляхи покращення системи кредитування аграрних підприємств.

Вихідні дані: консолідована фінансова звітність ВАТ АТ «Державний ощадний банк України»

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Затвердження теми	жовтень 2020	жовтень 2020
Огляд літератури	жовтень 2020	жовтень 2020
Методична частина	листопад-грудень 2020	листопад-грудень 2020
Дослідницька частина	січень-травень 2021	січень-травень 2021
Оформлення роботи	вересень 2021	вересень 2021
Перевірка на плагіат	жовтень 2021	жовтень 2021
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2021	листопад 2021
Подання на рецензування	грудень 2021	грудень 2021

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

доцент Драган О.О.

Здобувач

(підпис)

Шалябін Є.Ю.

Дата отримання завдання «27» жовтня 2020 р.

АНОТАЦІЯ

Шалябін Є.Ю. Розвиток короткострокового кредитування аграрних підприємств в Україні

Кваліфікаційна робота магістра зі спеціальності 072 магістр з фінансів, банківської справи та страхування. – Кафедра фінанси, банківська справа та страхування, Білоцерківський національний аграрний університет, 2021.

Кваліфікаційна робота магістра присвячена розробці теоретичним та методичним питанням і практичним рекомендаціям з удосконалення короткострокового кредитування аграрних підприємств в Україні.

Розглянуто поняття кредиту та його ролі в інвестиційної діяльності для банків, досліджено сутність, форми та особливі аспекти процесу банківського кредитування аграрних підприємств.

Зроблено оцінку сучасному стану банківського кредитування аграрних підприємств в Україні, проаналізовано стан державної підтримки кредитування аграрних підприємств, ефективність державної підтримки кредитування аграрних підприємств, здійснено аналіз кредитування аграрних підприємств АТ «Державний ощадний банк України».

Виявлено та проаналізовано проблеми агрокредитування та запропоновано шляхи покращення системи кредитування аграрних підприємств в Україні.

Одержані результати плануються до впровадження в практику вдосконалення кредитної діяльності банку.

Структура й обсяг кваліфікаційної роботи магістра. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Основна частина роботи складається з 87 сторінок. Загальний обсяг роботи, який включає вступ, висновки та список використаних джерел складає 83 сторінки.

Ключові слова: кредит, кредитування, управління, кредитна діяльність, банківські кредити.

ANNOTATION

Shalyabin E.Yu. Development of short-term lending to agricultural enterprises in Ukraine.

Qualifying work of the master in the specialty 072 Master of Finance, Banking and Insurance. - Department of Finance, Banking and Insurance, Bila Tserkva National Agrarian University, 2021.

The master's qualification work is devoted to the development of theoretical and methodological issues and practical recommendations for improving short-term lending to agricultural enterprises in Ukraine.

The concept of credit and its role in investment activities for banks are considered, the essence, forms and special aspects of the process of bank lending to agricultural enterprises are studied.

An assessment of the current state of bank lending to agricultural enterprises in Ukraine, analyzed the state of state support for lending to agricultural enterprises, the effectiveness of state support for lending to agricultural enterprises, analyzed lending to agricultural enterprises JSC "State Savings Bank of Ukraine".

The problems of agricultural lending are identified and analyzed, and ways to improve the lending system of agricultural enterprises in Ukraine are proposed.

The obtained results are planned to be implemented in the practice of improving the bank's lending activities.

The structure and scope of the master's qualification work. The work consists of an introduction, three chapters, conclusions and a list of sources used. The main part of the work consists of 87 pages. The total volume of the work, which includes an introduction, conclusions and a list of sources used, is 83 pages.

Key words: credit, crediting, management, credit activity, bank credits.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи дослідження короткострокового кредитування аграрних підприємств.	6
1.1. Сутність, форми короткострокового банківського кредитування аграрних підприємств.	6
1.2. Особливості банківського кредитування аграрних підприємств в Україні.	16
1.3. Державна підтримка кредитування аграрних підприємств в Україні	24
Висновки до розділу 1.	30
РОЗДІЛ 2 Аналіз короткострокового кредитування аграрних підприємств України	33
2.1. Аналіз стану кредитування підприємств АПК у 2016-2020рр.	33
2.2. Механізм пільгового кредитування підприємств аграрного сектора України за 2016-2020 рр..	47
2.3. Аналіз кредитування аграрних підприємств АТ «Державний ощадний банк України» у 2018-2020 роках.	53
Висновки до розділу 2.	66
РОЗДІЛ 3. Напрями удосконалення короткострокового банківського кредитування аграрних підприємств в Україні.	68
3.1. Вітчизняний та зарубіжний досвід кредитування аграрних підприємств	68
3.2. Шляхи удосконалення системи кредитування аграрних підприємств	75
Висновки до розділу 3.	83
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	88
ДОДАТКИ	94

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артем'єва О. О. Банківське кредитування АПК: сучасний стан та перспективи розвитку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. - Вип. 21(1). - С. 13-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_21%281%29_4
2. Бержанір І. А. Банківське кредитування: сучасний стан та перспективи розвитку. Modern Economics. 2020. № 20(2020). С. 26-30. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-04](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-04).
3. Думанська І.Ю. Банківське кредитування в системі фінансового забезпечення інноваційного процесу АПК. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. – Вип. 2. – с. 17-26. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkd_2018_2_5
4. Бондарук Т. Г., Лукашук М. В. Особливості та перспективи банківського кредитування сільського господарства на сучасному етапі розвитку економіки України. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2020. № 3. С. 84–92. doi: 10.31767/nasoa.3-2020.09.
5. Салогуб І. Кредитування аграрного виробництва: особливості, проблеми, напрями розвитку. Підприємництво та інновації. 2019. № 9. С. 49-53. – Режим доступу: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.7>
6. Офіційний сайт НБУ. Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua/statistic/sector-financial/data-sector-financial#1ms>
7. Офіційний сайт Форіншурер. Режим доступу до ресурсу: <https://forinsurer.com/rating-banks>
8. Офіційний сайт АТ «Райффайзен Банк Аваль» Режим доступу до ресурсу: <https://www.aval.ua>
9. Офіційний сайт АТ «Креді Агріколь Банк» Режим доступу до

ресурсу: <https://issuu.com/ukraineards/docs/>

24. Кредит онлайн на посівну для аграріїв – швидко й дешево. Режим доступу до ресурсу: <https://www.agronom.com.ua/kredyt-onlajn-na-posivnu-dlya-agrariyiv-shvydko-i-deshevo/>

25. Платформа AgriAnalytica спрощує доступ фермерів до фінансування. Режим доступу до ресурсу: <https://aggeek.net/ru-blog/platforma-agrianalytica-sproschue-dostup-fermeriv-do-finansuvannya>

26. Brovko Ye. Risks in the agricultural sector and it's identification/ L/Brovko, Ye.Brovko // Materiały XVI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji, «Europejska nauka XXI powieką - 2020», 07 – 15 maja 2020 roku, Volume 1 Przemysł: Nauka i studia -P.28-30.

27. Артем'єва О. О. Банківське кредитування АПК: сучасний стан та перспективи розвитку // О.О. Артем'єва/ Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. №21. С. 13-18.

28. Барілович О. М. Стан та проблеми розвитку сільського господарства України / О. М. Барілович // Молодий вчений. – 2015. – №8. – С. 36-39.

29. Бровко Є. І. Роль банківського кредитування в формуванні фінансових ресурсів аграрних підприємств/ Л.І.Бровко, Є.І.Бровко // Аграрна наука ХХІ століття: реалії та перспективи : тези доповідей науково-практичної конференції 25.02-28.02.2020 р. : – Дніпро : Друкарня «Стандарт» (ПП Бойко В.В.), 2020. – С.55-57.

30. Бровко Є. І., Формування фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільності/ Л.І.Бровко,Є.І.Бровко, О.О. Крижановський // Економіка та держава. -2019. -№ 9. - С. 57-63.

31. Бровко Є.І. Розвиток кредитування в аграрному секторі в Україні/ Ю.В.Масюк, Є.І.Бровко // Облікова, фінансова та управлінська діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки: кол. моног. / за заг. ред. І.П.Приходька – Дніпро :Пороги, 2020.- С. 205-204.

32. Вигівська Ю.І. Моделювання діяльності підприємств

агропромислового комплексу / Ю.І. Вигівська, О.М. Шикова // Агросвіт. – 2019. – №16. – С. 6-9.

33. Гудзь О.Є. Державна програма фінансової підтримки підприємств АПК через механізм здешевлення кредитів / О.Є. Гудзь // Економіка АПК. -2018. - № 11. - с.8-13

34. Гудзь О.Є. Удосконалення механізму кредитних субсидій підприємств АПК / О. Є. Гудзь // Економіка АПК. - 2019. - № 9. - с. 59-61

35. Дем'яненко М. Я. Кредитування сільськогосподарських підприємств: теорія і практика / М. Я. Дем'яненко // Облік і фінанси АПК. – 2015. – № 7. – С. 9–19.

36. Дем'яненко М. Я. Методичні рекомендації з кредитного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників / М. Я. Дем'яненко // Облік і фінанси АПК. - 2016. - №12. - С. 4-29.

37. Калашнікова Т.В. Стан і тенденції розвитку кредитного забезпечення аграрної галузі України / Т.В. Калашнікова // Фінанси України. – 2018 – № 10. – С. 29-37.

38. Кириченко О.А. Кредитування аграрного сектору економіки в умовах глобальної фінансової кризи / О.А. Кириченко, В.Д. Кудрицький // Актуальні проблеми економіки. – 2020. – № 5. – С. 207-222.

39. Колотуха С. М. Удосконалити систему кредитування сільськогосподарських підприємств / С. М. Колотуха, К. М. Мельник // Економіка АПК. – 2018. - № 6. - С. 64-69.

40. Колотуха С.М. Кредитування сільськогосподарських підприємств як ефективне джерело інвестиційної діяльності //С.М. Колотуха/ Економіка АПК. 2019. № 1. С. 89–96.

41. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 р // Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства. URL: <http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822>.

42. Косик Я. В. Глобалізація як закономірність розвитку сучасної

економіки України. / Я.В. Косик, О.Ю. Чигрин // Механізм регулювання економіки. - 2018. - № 2. С. - 191–196.

43. Кредити не приваблюють 58% сільгоспвиробників. URL: <https://kurkul.com/news/2863-krediti-ne-privablyuyut-58-silgospvirobnikiv>.

44. Кредитование аграрного сектора // Газета «Экономические известия». – Режим доступа: <http://www.eizvestia.com/tag/apk>.

45. Математичне моделювання та інформаційні технології в аграрному секторі економіки: монографія/ за ред.. Н.К. Васильєвої. – Дніпропетровськ: Біла К.О. – 2016. – 203 с

46. Мироненко В. П. Удосконалення економічного механізму кредитування сільськогосподарських товаровиробників / В. П. Мироненко, А. М. Москаленко // Облік і фінанси АПК. - 2017. - №3. - С. 122-127.

47. Прищеп А. Без поддержки государства аграрии могут позволить себе лишь формальное страхование [Електрон. ресурс] / А. Прищеп // Режимдоступу – <http://www.agroinsurance.com/>

48. Радченко Н.Г. Державна підтримка банківського кредитування сільськогосподарських підприємств. / Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. - №1(17). - Том 2. - Мелітополь, 2019. - с. 90-98.

49. Рогов В. Г. Оцінка ефективності державної підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів і компенсації лізингових платежів / В.Г. Рогов // Вісник НУК імені адмірала Макарова. – 2018. – С. 193– 196.

50. Ситник Г.В. Стратегічне фінансове планування в системі управління підприємством торгівлі / Г.В. Ситник // Бізнес-інформ. -2018 - №9. –С.359-370.

51. Танклевська Н.С. Побудова фінансової стратегії та її значення у конкурентному ринковому середовищі / Н.С. Танклевська, О.В. Пащенко // Наука й економіка. – 2018. – № 4 (36). – С. 50–56

52. Фаюра, Н. Д. Особливості банківського кредитування підприємств АПК / Н. Д. Фаюра, О. О. Костюк // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія «Економічні науки». – 2019. – № 2 (64). – С. 177–181.

53. Хотомлянський О. Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства / О. Л. Хотомлянський, П. А. Знахуренко // Фінанси України. – 2017. – № 1. – С. 111–117.

54. Чорнобай О. Особливості кредитування аграрних підприємств в умовах ринкової економіки// Актуальні проблеми економіки - 2019.- №5 - с. 207-221.